

ДИТЕКА

СЕДМИЧЕН ВЕСНИКЪ ЗА ДЕЦА И ЮНОШИ

ГОДИШЕН АБОНАМЕНТ . 60 лв.
ЗА ПОЛОВИНЪ ГОДИНА . 30 лв.
ЗА ЧУЖБИНА 80 лв.

ОТДЪЛЕНЪ БРОЙ 2 лв.

Одобрение и препоръчане от Министерство на Народното
Просвещение № 19263 от 16 юни 1933 г.

РЕДАКТОРЪ: ПЕТКО СТОЯНОВЪ

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ
ЦАРИЦА ИОАННА № 18

Пошт. чекова сметка № 1328

БРОЙ
28

Щастието на Ходжа Хасанъ въжарътъ

(Изъ хилядо и една нощ)

Халифътъ Харунъ-алъ-Рашидъ, повика единъ день въ палата си Коджа Хасанъ, единъ отъ най-богатите жители на Багдадъ.

— Коджа Хасанъ, каза му той, вчера минахъ покрай къщата ти и попитахъ чия е. Узнахъ, че ти построилъ тая великолепна къща, следъ като си работилъ занаятъ, отъ който едва си се прехранвалъ. Казаха ми също, че си билъ добъръ и велиокупенъ.

Това ме зарадва и азъ съмъ увъренъ, че пътищата, по които Щастието те е облагодетелствувало съ своите дарове, тръбва да съмъ необикновени. Любопитенъ съмъ да ги чуя отъ самия тебе и затова те повикахъ.

Коджа Хасанъ се поклони предъ Халифа и започна разказа си така:

— Повелителю на правовърните, следъ Бога, който раздава всички блага, азъ дължа щастието си на двама тукашни богати граждани на име Саадъ и Саади.

Случи се единъ денъ да минаят покрай менъ поздравихме се, попитаха ме какъ се казвамъ и Саади заговори така:

— Хасанъ въма занаятъ, който да на храни майстора си. Ти сигурно изкарвашъ прехраната си и дори ми е чудно, че отъ толкова време работишъ, а нищо не си спестилъ.

— Господарю, отговорихъ азъ, храня и обличамъ жена и петъ деца, отъ които никое нищо още не може да ми помога.

— Хасанъ, продължи Саади, ако ти подаря една кесия съ двеста жълтици, ще ги употребиши ли така, че да станешъ богатъ, като най-богатите въжари въ града?

— Господарю, ако не се шегувашъ съ мене, съмъ да кажа безъ да се хвала, че тия пари ще ми стигнатъ да осигури бъдещето си.

Велиокупниятъ Саади ми подаде веднага една кесия съ двеста жълтици и азъ толкова се зарадвахъ, че не можехъ дума да продумамъ.

Тъ си отдоха и първата ми грижа бъше да скрия кесията на сигурно място. Върнахъ се у дома и безъ да видя жената ми и децата ми, извадихъ десетъ жълтици и скрихъ кесията въ гънките на чалмата ми. Съ десетъ жълтици си купихъ добър запасъ конопъ, а на вършане се отбихъ у месаря и купихъ мясо за вечеря. Както носехъ мясо въ ръка, единъ соколъ се спусна и искаше да ми го грабне, азъ не го дадохъ, но въ това време чалмата ми падна на земята, соколътъ я грабна и въ мигъ изчезна.

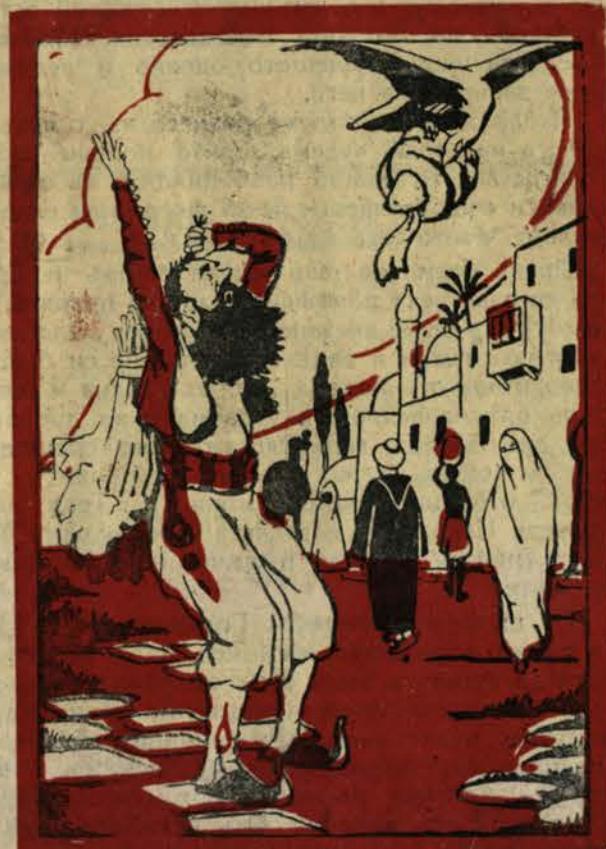
Върнахъ се у дома смазанъ отъ загубата. Минаха шестъ месеца откакъ соколътъ ми причини нещастие, което разказахъ, когато двамата приятели пакъ минаха покрай настъ.

Още отдалече тъ видяхъ, че положението ми не е променено.

— Е, добре, Хасанъ, каза Саадъ, нъма да те питаме какъ ти върви работата откакъ не сме се виждали; сигурно много добре, благодарение на двестетъ жълтици, нали?

Азъ имъ разказахъ какво мисле бъше случило.

Тогава Саади ми даде още двеста жълтици и ми каза:

— Надявамъ се, че този път ще скриешъ парите на сигурно място и ще ги използвашъ добре.

И безъ да изслуша благодарностите ми, той си отиде съ Саадъ.

Върнахъ се бързо у дома, извадихъ десетъ жълтици отъ кесията и скрихъ я въ едногърне съ трици, като мисяхъ, че никой нъма да я намери тамъ, и отдохъ да си купя конопъ.

Вътре се натоваренъ съ конопъ и щомъ свалихъ товара си, погледнахъ къмъ мястото дето бъхъ оставилъ гърнето, но останахъ смаянъ: то бъше изчезнало!

Когато двамата приятели минаха за трети път покрай настъ, зачерьвъ отъ срамъ и съ нареди очи азъ имъ разказахъ защо пакъ ме напиратъ толкова беденъ, колкото бъхъ по-рано.

Тогава Саади се обърна къмъ приятеля си и каза:

— Опитай се и ти, ако искашъ, и ми покажи, че има и другъ начинъ, освенъ парите, да се помогне на единъ човекъ да забогате. Но азъ мисля, че каквото и да му дадешъ, той не ще стане по-богатъ, отколкото съ моите двеста жълтици.

Саадъ държеше въ ръка оловено парченце, той го показа на Саади и каза:

— Ще го дамъ на Хасанъ, кой знае колко ще спечели отъ него.

Азъ помислихъ, че Саадъ не говори сериозно,

Предупредихъ ти, че това пътуване ще биде много опасно. Мене ли. Още има време да си заминете съ керванъ!

и малка група тръгна изъ джунглата, по посока къмъ долината Майко...

но за да му направя удоволствие, взехъ парчето олово, благодарихъ и го скрихъ въ палтото си. Двамата приятели си отдоха, а азъ продължихъ работата си.

Вечеръта, като се събличахъ, парчето олово падна отъ палтото ми; азъ го взехъ, и го турихъ въ едно кюше.

Същата нощ единъ отъ съседите ми, рибаръ, ималъ нужда отъ едно парче олово за мрежата си. Всичките дюкянни бъха затворени, а той тръбаше да отиде за риба два часа преди съмване.

Азъ му дадохъ парчето олово, което получихъ отъ Саадъ и рибарътъ, отъ благодарност, ми обеща всичката риба, която щъше да се улови при първото хвърляне на мрежата.

Той закърпи мрежата си и отиде за риба. При първото хвърляне, въ мрежата се улови само една риба но дълга повече отъ лакътъ.

Рибарът ми я донесе и азъ я занесохъ на жена си, като й казахъ, че това бъше всичкото, което можехме да получимъ отъ шеговития подаръкъ на Саадъ.

Но когато жена ми разпра рибата, намърти въ ня единъ голъмъ диамантъ, който взе въ простотията си за стъкло, и го даде на децата да си играятъ съ него.

Децата забелязаха, че стъклото изпуска силна свѣтлина и се сбиха за да го взематъ едни отъ други. Шумътъ, който вдигнаха, привлече вниманието ми. Азъ разгледахъ парчето стъкло, видяхъ, че то свѣти силно, угасихъ лампата — то осветляващата стая вместо нея.

Ето другата полза отъ подаръка на Саадъ, казахъ азъ, нъма да купуваме масло за лампата.

Нашата къща е отдълена отъ съседната, въ която живѣе богатъ еврейинъ златарь, съ тънка стена. На сутринта жената на евреина попитала моята жена, защо децата вдигали такъвъ шумъ вечеръта. Жена ми й показвала диаманта — причината за голъмия шумъ! — еврейката го разгледала и казала:

— И азъ мисля, че това е стъкло, но е малко по-хубаво отъ обикновено стъкло. Ако го продавате, азъ ще го купя. И тя й предложила двадесетъ жълтици за просто парче стъкло. Жена ми намърила, че цената е дости добра, но не посмѣла да го даде безъ да ме питала.

Когато се върнахъ за обядъ, жена ми ме спрѣ на вратата и ми каза какво предлага еврейката. Като си спомнихъ увѣрънността, съ която Саадъ ми каза, че това парче олово ще ми донесе щастие, азъ не отговорихъ веднага. Еврейката помисли, че намирамъ малка сумата двадесетъ жълтици и каза:

— Съседе, ще ти дамъ за него петдесетъ жълтици, доволенъ ли си?

Като видяхъ, че отъ двайсетъ тя веднага отиде на петдесетъ жълтици, азъ й казахъ че е много далече отъ цената, за която искамъ да продамъ диаманта.

Тя веднага ми предложи сто жълтици: тогава азъ казахъ, че за такъвъ хубавъ диамантъ искамъ сто хиляди жълтици и че ако тя откаже да го вземе, ще се намърятъ други златари, които ще оценятъ за истинската ми цена.

На другия ден еврейнътъ ми донесе стотъ хиляди жълтици и азъ му дадохъ диаманта.

Като забогатихъ повече отъ колкото някога съмъ се надъвалъ, азъ благодарихъ на Аллахъ за добрията ми и бихъ отишъ да се хвърля въ краката на Саадъ и Саади, за да имъ засвидетелствувамъ признателността си, ако знаехъ къде живѣятъ.

Следъ това помислихъ какъ да оползотворя парите, та прихода отъ тяхъ да не престъпва.

Отидохъ у хората отъ моя занаятъ и имъ предложихъ да работятъ за мене, като имъ обещахъ да плащамъ добре и точно на време.

Наехъ магазини на различни места и скоро си създадохъ значителенъ доходъ. После, за да събера разпръснатите магазини купихъ едно голъмо място съ стара къща, съборихъ я и построихъ тази, която ти, Повелителю, си видялъ вчера. Какъто и да е изгледа ѝ, тя се състои само отъ магазини, които съ ми потребни и отъ жилище за семейството ми.

Минало бъше доста време откакъ напуснахъ старата къща, когато Саадъ и Саади си спомниха (Следва на 4 страница)